

C'est dans ce périmètre qu'existent les grandes concessions minières «Folch y Albiñana», «Coma, Clivillés y Clavell» et la mine «Balcoll» de Mr. Pedro Coll. Inutile de répéter ici la description géolo-minéralogique de la zone indiquée d'où proviennent les riches rendements plombifères très avantageusement connus dans tous les marchés du pays et de l'étranger et qui font honneur aux capitaux Catalans engagés.

La mine «Balcoll» occupe le Centre des gîtes métallifères et sa richesse en galène est conséquente. Récemment, en effectuant des travaux de reconnaissance dans le puits N. 2 on a découvert à 6 mètres de sa superficie un beaux filon argentifère sur de 20 à 50 c/m d'épaisseur et 3 ½ de large, pouvant à simple vue apprécier sur les 50 mètres environ de sa longueur un rendement de 200 tonnes de mineral avec un 15 % d'argent natif.

L'analyse de 8 exemplaires contenant de 3 à 30 % d'argent a donné définitivement une moyenne de 12,427 %.

Par l'exemplaire donné à l'Institution, on pourra se rendre compte de la cristallisation filiforme du mineral traité, ainsi que de sa brillante couleur qui brunira avec le temps. Presque tout le filon découvert est identique à l'échantillon présenté, c'est-à-dire sur quartz compact, soit en filaments capillaires, soit imitant des végétations.

Barcelone, le 6 Mai 1906.

EXCURSIONISME BOTANICH

PER EL DR. JOAN CADEVALL

(*Acabament*)

Totes aquestes plantes foren recullides prop del camí que baixant á Font Llebrera y atravessant la Cerdanya, conduheix á Puigcerdá, no permetentnos el temps plujós remontarnos als cims més alts, ahont es de creure 's trovarien coses noves

y á fe que tenia interés en buscarhi la *Potentilla multífida* L. que, procedent del Cadí, figura en lo herbari de Costa.

Emprenent la tornada y desfent les giragonses del camí rublert de pedruscam, arrivarem al vespre á Bagá en mitj d' una pluja desfeta.

Al dia següent, primer d' Agost, després d' havernos des-pedit del senyor Ecónom y d' altres sacerdots, tots molt ilustats y deferents ab nosaltres, pujarem á la tartana que desde Guardiola devia conduhirnos á *Pobla de Lillet*, recorrent els 9 Km. de carretera apenes esplanada.

Abundan en aquest trajecte el *Cirsium ferox* DC., de gran talla, y el *Echinops sphaerocephalus* L., que s' exten per les conques del Llobregat y Bastareny, essent bastant més comú á Catalunya de lo que considerava Costa.

Al sortir de *La Pobla* per la part d' Orient, á la dreta de l' Arijá, 's trova 'l *Laserpitium gallicum* L. y un *Peucedanum* iguals als de Berga y Montserrat que Costa, ab plausibles reserves, considera var. β *italicum* Mill. del *P. officinale* L., pero que, á mon entendre y després de les degudes comparacions, no es més qu' una forma robusta del *P. stenocarpum* Boiss. et Reut.

Al día següent, vorejant el Llobregat, ens remontarem á Castellar de 'n Huch, veritable poble de pessebre, no sens admirar avans la superba fábrika de ciments aixecada per capitalistes barcelonins al Clot del Moro.

Poques novetats trovarem durant aquesta marxa, puig la flora d' aquesta vall ofereix gran semblansa ab la de Ribas, qu' he visitat moltes vegades. Solzament á Sant Vicents de Rus, que 's trova á mitj camí, hi abunda la *Lactuca virosa* L., trovantshi també 'l *Lathyrus cirrosus* Ser., y poch mes amunt la *Polygala vulgaris* L., subsp. β *comosa* Schk., citada á la vessant francesa, pero no á Catalunya.

Per miracle arrivarem á Castellar al bell punt qu' esclatava una pedregada que 'ns sitiá quatre hores á la fonda, transcorregudes les quals visitarem, sota de un sol esplendit, els voltants de la població, recullint el *Medicago suffruticosa*

Ram., var. *glaber* Costa., que també 's troba á Bagá y Ribas, la *Gentiana cruciata* L., la *Nepeta latifolia* L., var. *violacea* Lamk., abundantíssima pe'ls marges y una porció d' *Hieracium*s que junts ab los recullits durant totes les excursions foren remesos als especialistes Gautier y Arvet-Tonvet, pera llur determinació.

Al día següent descansarem revisant y enllestint la colecció, objecte de tantes fatigues, y realisada en totes sas parts l' excursió que 'ns haviam proposat, regressarem lo dia 5 de Agost á Tarrassa, desitjosos de rependre l' any vinent exploracions tan agradoses que, per les novetats descubertes, feren naixer en nosaltres afalagadores esperances.

Tres dies després, ó sia 'l 8 d'Agost, debers de companyerisme 'm cridaren á Barcelona, pera rebre, junt ab altres acadèmichs, als nostres confreres del' *Academia internacional de Geografia botánica* que, presidits per l' illustre Mr. Leveillé, venien á tancar en lo Saló d' Actes de nostra Corporació, la sessió que, oberta á Perpinyá, anaren celebrant tot herboritzant pe 'ls Pirineus.

Durant les curtes visites que ab ells ferem pels voltants de la Ciutat, tinguerem la fortuna de trovarsota Montjuich, á més de les especies de nostre litoral, com son: *Cakile maritima* Scop., *Silene nicaensis* All., *Ononis ramosissima* Desf., *Inula crithmoides* L., *Scolymus hispanicus* L., *Convolvulus soldanel-la* L., *Stachys Maritima* L., *Passerina hirsuta* L., *Pancreatium maritimum* L., *Cyperus schœnoides* Gris., *Oryopsis aculeatus* Ait. *Panicum repens*, etc., etc., l' *Heliotropium curassavicum* L., solzament citat á Cartagena, y l' *Elodea canadensis* Rich., nova pera Espanya, además de la *Calamintha officinalis*, var. *nepetoidès* Costa, trovada al Tibidabo.

Finalment, lo dia 17 de Septiembre repetirem ab el Dr. Sallent l' excursió á Montserrat, ahont forem galantment rebuts per nostre compatrici P. Adeodat Marcet, ben conegut pe'ls sèus treballs sobre la *Flora Montserratina*. Nostre principal objecte era recullir prop de Sant Jeroni la varietat *lychnitis* del *Hieracium pyrenaicum* Jord., reclamada per Gautier, y

escorcollar el canal que desde 'l cim y ab violenta y abrupta pendent conduheix á Santa Cecilia.

A pesar de que 'l sol apenes hi entra en tot el dia, la vegetació estava bastant passada. Al extrem superior, cullirem el *Peucedanum stenocarpum* Boiss. et Reut., y ja endinzats en l' afrau, poguerem encara admirar alguns exemplars gegantins de *Taxus baccata* L. La *Saxifraga catalaunica* Bois. et Reut., el *Bupleurum pyrenaicum* Gou. y la *Campanula Bolosii* Vay., mes ó menys passades, ocupaven les parts inaccessibles de les roques, mentres que al peu de les mateixes apareixia fresca y sense flor ni fruyt la *Valeriana montana* L.

Arrivats al cim, ens vejerem contrariats per un pluvisqueig qu' ens obligá a estendre 'ls paraygues. Aixís y tot no deixarem d' explorar aquells llocs pedregosos, examinant minuciosament la munió de plantes qu' hi florien. Prompte descubrí per les roques la *Kernera saxatilis* Rchb., la *Silene saxifraga* L., y *viscidula* Giraud, nova pera Espanya, la *Gypsophila repens* L., referida al Pirineu central per Costa, l' *Alsine mucronata* L. ab reminiscencies de l' *A. Jacquini* Koch, idéntica á la que 's trova á les parets del Santuari de Nuria y apreciada pe'ls autors de diferent manera, l' *A. ciliata* L., únicament trovada á la Maladetta y Port de Viella, la *Valeriana globulariaefolia* Ram., bastant rara á Catalunya, l' *Anemone alpina* L. ja passada y ab verdadera abundancia la *Potentilla alchemilloides* Lop.

En les roques baixes estaven morintse les últimes flors morades de la preciosa *Saxifraga media* Gou., mentres que 'n les mes enlayrades y inaccessibles penjaven els hermosíssims rahims blancs de la *S. longifolia* Lap., compartint ab la *Campanula speciosa* Pourr. y la *Ramondia pyrenaica* Rich. l' adorno de l' emmarletada singlera.

Entre l' herba abundaven la *Draba aizoides* L. y l' *Androsace villosa* L., ja passades, l' *Ononis striata* Gou. y l' *O. Cenisia* L. y la *Scutellaria alpina* L.. que l' any anterior cullí á Nuria, y en abundancia l' *Arctostaphylos officinalis* Wimm., *Crepis albida* Vill. y la *Veronica fruticulosa* L. de flors blanquinoses.

Sortint de Santa Cilia cap al Monastir, me cridá l' atenció una gramínea qu' hi havia sobre la carretera, la qual resultá ser la *Lasiagrostis Calamagrostis* Link., trovada alguns dias avans á Bagá, no incluída fins avuy en la Flora montserratina.

Aqueix es el resumen de les excursions del present any que, escrit depressa y descusit, puch oferir als meus amichs de la *Institució Catalana d' Historia Natural*. La feina ha sigut quelcom profitosa; mes com diu mon amich Pujol, el camp es molt extens y els conreadors escassos, y quan per mes dissort aquestos porten sobre lo pes dels anys y del treball y no veuen tant aprop com voldrien als continuadors d' aquesta tasca, cal redoblar la activitat pera avansar lo mes possible la obra de cultura comensada.

Llista d' especies que se citen

Aconitum	Lycocotnum. IV.	Aristolochia	longa III.
—	Napellus. IV.	Artemisia	camphorata V.
Adonis	aestivalis III.	Asperugo	procumbens IV.
Agrostis	alpina IV.	30 Asphodelus	albus II.
5 Aira media	III Vid. Deschampsia m.	Asplenium	septentrionale IV.
Æthusa	Cynapium. V.	Asteriscus	aquaticus III.
Alkanna	tinctoria II.	—	β pygmaea.
Alsine	ciliata V.	Berberis	vulgaris IV.
—	Jacquini V.	35 Biserrula	Pelecinus II.
10 —	mucronata V.	Bupleurum	falcatum V.
Alyssum	campestre III.	—	γ petiolare.
Anagallis	III.	—	ε angustifolium.
Androsace	villosa V.	—	pyrenaicum V.
Anemone	alpina V.	40 —	rotundifolium IV.
15 Anthyllis	montana IV.	Cakile	maritima V.
—	cytisoides II.	Calamintha	officinalis V.
Antirrhinum	molle IV.	—	var. nepetoides.
Arctostaphylos	officinalis V.	Campanula	Bolosii V.
Arenaria	grandiflora IV.	45 —	speciosa IV, V.
20 —	conimbricensis II.	Carex	hirta IV.
—	Loscossii II.	—	Linkii II.
—	modesta II.	—	Mairii II.
—	tetraquetra IV.	—	olbiensis II.
—	β. pyrenaica.	50 —	praecox IV.
25 —	γ granatensis.	—	silvatica II.
--	Querioides IV.	Caucalis	leptophylla IV.
		Centaurea	intybeeaa II.

- Centaurea leucophaea V.
 55 — ochrolopha.
 — *Cadevallii* nov. sp.
 — Petteri IV.
 — ornata III.
 — var. tenuifolia.
 60 Cerasus Mahaleb V.
 Cheilanthes odora IV.
 Cirsium ferox V.
 Clematis recta III.
 Conium maculatum IV.
 65 Convolvulus Soldanella V.
 Coronilla minima II.
 — β australis.
 — montana II.
 Costia cristata III.
 70 — V. Eremopyrum cr.
 Crepis albida V.
 Crypsis aculeatus V.
 Cynoglossum montanum IV.
 73-74 Cyperus Schœnoides V.
 Deschampsia media III.
 Vid. Aira m.^a
 Diplotaxis Barrelieri III.
 — viminea IV.
 Dorycnium suffruticosum IV.
 80 Echinops sphaerocephalus V.
 Echium italicum III.
 Elodea Canadensis V.
 Eremopyrum cristatum III.
 V. Costia crist.^a
 Erinus alpinus IV.
 85 — var. typicus.
 — γ hirsutus.
 Erodium macradenum III.
 Eruca sativa II, III.
 Eryngium Bourgati IV.
 90 — campestre III.
 Euphorbia Gerardiana II.
 Filago germanica II.
 Fumana procumbens III, IV.
 — Spachii III.
 95 — β ericoides
 Fumaria calcarata nov. sp. II.
 — micrantha vel.
 — densiflora II.
 — muralis, f.^a confusa II.
 100 — Thuretii II.

- Galium frutescens III.
 — var. aciphyllum
 — Mollugo.
 — subsp. elatum IV.
 105 — pumilum IV
 — subsp. pusillum.
 — saccharatum II.
 Genista candicans II
 — cruciata V.
 110 Geranium pusillum III.
 — sanguineum II
 Glaucium corniculatum II, III.
 — β aurantiacum.
 — subv. tricolor.
 Glyceria fluitans IV.
 115 Gypsophila repens
 Haplophyllum hispanicum
 — var. pubescens.
 Hedysarum humile II.
 Helianthemum angustipetalum
 nov. sp. IV.
 120 — canum III.
 — hirtum II.
 — pulverulentum V.
 — salicifolium III.
 125 — virgatum III.
 — β ciliatum.
 Helodea V. Elodea.
 Heliotropium curassavicum V.
 130 Hieracium pyrenaicum V.
 — v. Lychnitis.
 Iberis pinnata III.
 Inula crithmoides
 — helenioides.
 135 var. bracteosa.
 Juniperus Mariana nov. sp. IV.
 Kellera cristata IV.
 Kerneria saxatilis V
 Lactuca perennis III.
 140 — virosa V.
 Laserpitium gallicum V.
 Lasiagrostis Calamagrostis V.
 Lathyrus Nissolia II.
 — cirrosus V.
 145 Lavandula vera
 — latifolia IV
 Linaria organifolia V.
 — Pelisseriana II

- Linum gallicum III.
 150 Linum suffruticosum III.
     — subsp. salsoloides
         viscosum V.
     Lithospermum fruticosum II.
     Lotus ornithopodioides II.
 155 Malcolmia africana II.
     Malva trifida III.
     Marrubium Alysson III.
     Matthiola tristic III.
     Medicago depressa II
 160 — marina II.
     — littoralis II.
     — suffruticosa.
     — var. glaber.
     Micromeria graeca II.
 165 Molinia caerulea V.
     Myricaria germanica III.
     Nepeta lanceolata var.
         pyrenaea, V.
         — latifolia.
 170 — var. violacea IV, V.
     Onobrychis supina III.
     Ononis Cenisia V.
         — ramosissima V.
         — striata IV, V.
 175 Onosma echioides IV.
     Origanum vulgare
         — var. prismaticum IV.
     Orlaya maritima II.
     Ornithogalum narbonense III.
 180 Orobanche amethystea III.
     — Hederæ IV.
     — Santolinæ IV.
     — Cruenta IV.
     — β citrina.
 185 Orobus vernus V.
     Panicum repens V.
     Panicum repens V.
     Papaver Argemone II.
         — dubium IV.
         — f.^a Lecoqii.
 190 Paronychia argentea II.
     Passerina annua V.
     — hirsuta V.
     Peucedanum officinale.
          β italicum.
     — f.^a del P. stenocarpum, V.
- 195 Peucedanum venetum IV.
     Phalangium III.
     Phleum asperum III.
         — pratense III.
         — β nodosum.
 200 Phlomis Herba-venti III, IV,
     V.
     Phyteuma orbiculare IV.
     Pinus uncinata IV.
     Poa debilis IV.
         — nemoralis
 205 — α vulgaris IV.
     Podospermum laciniatum III.
         — β integrifolium.
     Polygala calcarea II.
         — vulgaris.
         — subsp. comosa V.
 210 Potentilla alchemilloides IV, V.
     — multifida V.
     Ramondia pyrenaica V.
     Ranunculus bulbosus II.
         — f.^a bulbifera.
         — Sardous II.
         — α genuinus.
 215 — trichophyllus II, IV.
     — f.^a Drouettii.
     Reseda alba II.
         — Arragonensis V.
         — var. integrifolia.
         — lutea III.
         — ϵ Lecoqii.
 220 — luteola III, V.
     Rhamnus cathartica V.
         — lycioides II.
         — pumila IV.
     Rhinantus major III.
         — var. glaber.
 225 Rosa gallica IV.
     — pimpinellifolia.
     — var. myriacantha.
     Rumex bucephalophorus II.
     Santolina Chamaecyparissus IV
 230 — α incana IV.
     Sarothamnus catalaunicus II.
     Saxifraga catalaunica V.
         — longifolia IV.
         — media V.
 235 Scolymus hispanicus V.

Scorzonera hirsuta III.
 — macrocephala II.
 Scutellaria alpina V.
 Silene conica II.
 240 — nicaeensis V.
 — Saxifraga.
 — γ viscidula V.
 Spiraea Filipendula IV.
 Stachys maritima V.
 245 Tamarix gallica II.
 — hispanica II.
 Taxus baccata V.
 Thapsia villosa III.
 Thymelea Sanamunda IV.
 — (Passerina) Daphne.
 250 Thymus Chamaedrys.
 — β vestitus IV.

Thymus Zygis III.
 — vulgaris III.
 Tordylium maximum III.
 255 Torilis heterophylla IV.
 Trifolium resupinatum II.
 Valeriana globulariaefolia V.
 — montana V.
 — olitoria II.
 260 Veronica fruticulosa.
 Vicia pannonica II.
 — pseudocracca II, III.
 — cracca III.
 — cordata III.
 — sepium III.
 — vart.es. montana et vul-
 garis.
 265. Viola (species) V.

Tarrassa Novembre de 1905.

OBRAS

y publicaciones periódicas rebudas para la Biblioteca

(Desde '1 día 21 de Mars al 30 d' Abril)

OBRAS

CADEVALL Y DIARS, DR. D. JUAN.—*Notas fitogeográficas* (Mem. Real Ac. Cien. y Ar. de Bar.) (Donatiu de 1' autor).

DUSMET Y ALONSO, JOSÉ MARÍA.—*Los «Ápidos» de España. I Géneros: Melecta, Crocisa y Epeolus. —II Géneros: Caelioxys.* (Bol. R. Soc. Esp. Hist. Nat.) (Donatiu de 1' autor).

HIDALGO, J. G.—*Descripción de los moluscos recogidos por la comisión científica enviada por el Gobierno español á la América meridional.* (Cambi)

» » —*Estudios preliminares sobre la Fauna malacológica de las Islas Filipinas.*—Texto. Tomo I, fasc. I; tomo II, fasc. I.—Atlas, fasc. I. (Cambi)

» » —*Estudios preliminares sobre los moluscos marinos de España, Portugal é Islas Baleares.* (Cambi)

SAGARRA, FERRÁN DE.—*Descubriments arqueològichs de Puig-Castellar.*—(Bol. R. Ac. Bue. Letr. Bar.) (Donatiu de 1' autor).